

1. Suoraman esiopetus Kyötikkäläntie 10, 36220 Kangasala

Aurinkoiset on pienennetty esiopetusryhmä, jossa on 13 vuonna 2018 syntynyttä lasta
p. 050 364 2538

Pyrstötähdet on esiopetusryhmä 2018 syntyneitä lapsia 12 esiopetuksessa ja
varhaiskasvatuksessa viisi 2019 syntynyttä lasta
p. 050 553 3393

Timantit on esiopetusryhmä, jossa on 21 lasta esiopetuksessa
p. 050 553 3392

Kaikissa ryhmissä annetaan esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta.

Varhaiskasvatussyksikön johtaja Kati Moisander
p. 050 5975718
kati.moisander@kangasala.fi

Varhaiskasvatussyksikön apulaisjohtaja Päivi Pora
p. 050 365 1159
paivi.pora@kangasala.fi

Vastuopettaja Anu Hiltunen
p. 0505983249
anu.hiltunen@kangasala.fi

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Minna-Liisa Virpinen
p. 050 4131329
minna-liisa.virpinen@kangasala.fi

Opiskeluhoitoryhmään kutsutaan lisäksi

Terveystenhoitajat Maarit Ahonen esiopetusikäisille (ja lastenneuvolan th asuinalueen mukaan 2019 syntyneille)

Koulukuraattori Jenni Brusila-Salovuori

Koulupsykologi Katariina Tienhaara

Esiopetuksen toimintakaudet ja lomat

Syyslukukausi 7.8.–20.12.2024

Syysloma 14.10.–20.10.2024

Joululoma 21.12.2024–6.1.2025

Kevätlukukausi 7.1.–31.5.2025

Talviloma 24.2.–2.3.2025

Pääsiäisloma 17.4.–21.4.2025 (kiirastorstai vapaa)

Helatorstai 29.5.2025 vapaa

Varhaiskasvatusta järjestetään niinä arkipäivinä, jolloin esiopetuksesta on perusopetuksen mukaiset lomat. Näistä päivistä tehdään ajankohtaiset tarvekyselyt ja tiedotetaan huoltajille erikseen.

2. Kehittämiskohteet

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnalliset tavoitteet 2024

Strategisten tavoitteiden toiminnalliset tavoitteet

1. LISÄÄMME YHTEISTYÖTÄ KOLMANNEN SEKTORIN KANSSA HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEKSI

Varhaiskasvatuksen vetäjätiimit seuraavat kolmannen sektorin tarjoamia palveluja Kangasalan kaupungissa ja vetäjätiimien kautta tieto välittyy varhaiskasvatus- ja esiopetusyksiköihin. Mahdollisuuksien mukaan tehdään yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. -> Esiopetuksessa on tiivis yhteistyö opiskeluhoollon henkilöstön kanssa

2. MAHDOLLISTAMME MONIPUOLISTA HARRASTUSTOIMINTAA

Olemme samoissa tiloissa Suoraman koulun kanssa. Koulun sali ja monet luokkatilat ovat aktiivisesti harrastustoiminnan käytössä.

3. KANNUSTAMME HENKILÖSTÖÄ TYÖN JA TOIMINTATAPOJEN AKTIIVISEEN KEHITTÄMISEEN

Varhaiskasvatusyksiköt laativat laadunarvioinnin pohjalta (Valssi) yksikön kehittämissuunnitelman ja kehittävät toimintatapojaan yksiköissä. -> Valssi prosessi kirjattu toimintasuunnitelmaan

4. MITOITAMME PALVELUTUOTANTOMME JA -VERKKOMME ENNAKOIVASTI

Palveluverkkosuunnitelma

- Varhaiskasvatus- ja esiopetusryhmät muodostetaan tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti varhaiskasvatuslain mukaisesti

Vakan ja esiopetuksen toiminnallinen tavoite

Lapsen tarvitsema tuki tuodaan lapsen kasvu- ja oppimisympäristöön

- lapsiryhmän laadukas arjen pedagogiikka on kunnossa (lomake)
- henkilöstön osaamista vahvistetaan liittyen laadukkaaseen arjen pedagogiikkaan lapsen tukeen ja inklusion käsitteeseen

Yksikön tavoitteet toimintakaudelle 2024–2025

1. Sitoutuminen yhteisiin sopimuksiin ja toimintatapoihin.
2. Työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja edistäminen
3. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus: Kiusaamisen ennaltaehkäisy

Oksa-toiminnan tavoitteet 2024–2024

1. Lukutaidon kehittäminen
 2. Tulevat tuen muutokset huomioon
 3. Tiedonsiirron toimivuus
 4. Oksa-toiminnan johtaminen vahvemmin yksiköissä
- Yksikön muut tavoitteet toimintakaudelle nostetaan huoltajien, lasten ja henkilöstön arvioinneista sekä vasun ja esiopetussuunnitelman toteutumisen arvioinnista

3. Esiopetus

ESIOPETUKSEN JA VARHAISKASVATUKSEN KOKONAISUUS

Suoraman esiopetus toimii Suoraman koulun kanssa samassa rakennuksessa omassa siivessään. Meillä on yhteensä 51 lasta, joista viisi viskari-ikäistä on Pyrstötähtien ryhmässä.

- Esiopetusaika on klo 8:30-12:30.
- Esiopetukseen osallistuvalla lapsella on mahdollisuus saada esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta klo 6:30-17:00 samassa ryhmässä, jossa hän on esiopetusajan

Näin lapselle muotoutuu saumattomasti eheä esiopetus- ja varhaiskasvatuspäivä. Viskari-ikäisen lapsen päivä on suunniteltu ikätaso huomioiden, joten esiopetus ei vielä koske häntä.

Teemme viskari-eskariyhteistyötä lähipäiväkotien (Suoraman päiväkotit, Harjunsalon päiväkotit ja Pikkolan päiväkotit) kanssa. Syyskaudella lapset kertovat esiopetusterveisiä entiseen varhaiskasvatusryhmäänsä tai perhepäivähoitajalle esimerkiksi vierailun merkeissä tai Teamsin, piirustuksen tai kirjeen välityksellä. Suunnittelemme myös viskariyhteistyötä Suoraman päiväkodin viskariyhtymien opettajien kanssa painottaen kevätlukukaudella tutustumista esiopetusympäristöön, esim. tutustumispäivä ja yhteiset ulko- ja sisäleikkihetket.

HENKILÖSTÖN YHTEISTOIMINTA

Tiimit

Aurinkoiset

VO Taru Santamäki

VO Elina Arvonon

LH Piia Mäkelä

RA Elina Poikolainen

HA Jani Elkelä

HA Helmi Hara

Pyrstötähdet

VO Anu Hiltunen

VO Päivi Pora

LH Satu Peltonen

Kiertävä LH Miina Mantere sijaistaa Päivi Poran hallinnonpäivinä

Timantit

VO Anu Eräpalo

VO Hannele Valkama

LH Tanja Köntti

RA Susanna Rantanen

Työhyvinvoinnin ja osaamisen kehittäminen

Suoraman esiopetuksen työntekijät osallistuvat kaupungin tai ulkopuolisen tahon järjestämiin koulutuksiin oman osaamisensa kehittämisen tarpeiden tai lapsiryhmästä nousevien tarpeiden mukaan. Koulutuksesta saamamme opit jaamme työyhteisömme talon palaverissa, pedatiimissa tai kasvattajakahviloissa. Ryhmiemme hyväksi havaittuja käytänteitä jaamme arjessa ja edellä mainituissa yksikön pedagogisissa palaverissa.

Yksikkömme koulutussuunnitelma tallennetaan Suoraman esiopetuksen Teams-kansioon. Suunnitelmasta näkyy koulutustoiveet sekä koulutukset, joihin henkilöstö on ilmoittautunut. Jatkamme Valssi-arviointimenetelmän käyttöä. Siitä nousevia kehittämiskohteita tiimit avaavat lisää omilla toimintasuunnitelmissaan.

Kaksi esiopetuksen opettajaamme ohjaavat yliopistolta tulevia varhaiskasvatuksen opettajia ja yksi hoitajamme lähihoitajaopiskelijoita.

Suoraman esiopetuksen ja päiväkodin yhteinen johtotiimi vastaa työhyvinvoinnin kehittämisestä. Koko henkilöstömme on omalta osaltaan vastuussa työhyvinvoinnin edistämisestä ja ylläpitämisestä. Päätämme yhdessä myös tyhy-rahon käyttökohteesta.

Tänä lukuvuonna kiinnitämme erityistä huomiota työhyvinvoinnin edistämiseen ja ylläpitämiseen sekä sitoutumiseen. Työn tauottamisen merkitys työhyvinvoinnin edistämiseksi on jokaisen työntekijän tärkeä muistaa ja huolehtia, että tauot toteutuvat.

Yhteistyö ja avunanto yli ryhmärajojen, avoin ja kunnioittava suhtautuminen ja toisten huomioiminen luovat myönteistä työilmapiiriä.

Vastuutehtävät

Kasvan, liikun ja kehityn: Elina Arvonon

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus: Tanja Köntti

Ketu/Keke-vastaava: Anu Eräpalo

Minä ja meidän yhteisömme: Taru Santamäki

Digi vastaava: (TVT ja eVaka) Cecilia Katto

Turvallisuus: Kati Moisander ja Päivi Pora

Oksa-vastaava: Anu Hiltunen

Sulotiimi: Anu Hiltunen

Lisäksi on yksikön omat vastualueet, jotka on kirjattu erikseen yksikön Teamsiin.

Suunnittelun periaatteet

Opettajat vastaavat esiopetuksen pedagogisen toiminnan suunnittelusta ja toteutuksesta. Varhaiskasvatuksen hoitaja suunnittelee ja toteuttaa toimintaa yhdessä tiimin kanssa. Varhaiskasvatuksen avustaja tukee ryhmän toimintaan osallistuvia lapsia.

ESIOPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttaminen

Minä ja meidän yhteisömme

Esiopetuksen tehtävänä on kehittää lasten valmiuksia ymmärtää lähiyhteisön monimuotoisuutta ja harjoitella siinä toimimista. Oppimialueeseen kuuluvat eettinen ajattelu, erilaiset katsomukset, lähiyhteisön menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus sekä mediakasvatus.

Tuemme eettisen ajattelun taitoja pohtimalla, esimerkiksi ystävyyttä, oikeaa ja väärää, oikeudenmukaisuutta ja erilaisia tunteita. Kaikissa ryhmissä on käytössä tunnekasvatusmateriaalia. Lisäksi hyödynnämme eettisessä kasvatuksessa MiniVerso –vertaissovittelumallia, Ystävien eskarin tarinoita ja ennen kaikkea arjen tilanteita.

Kasvatuskatsomuksessa hyödynnämme ensisijaisesti lapsiryhmässä läsnä olevat uskonnot ja katsomukset. Näihin tutustumme vuodenkiertoon liittyvien juhlien ja tapahtumien kautta. Teemme yhteistyötä huoltajien kanssa kunkin perheen katsomuksia sekä arvoja kuullen ja kunnioittaen. Katsomuskasvatukseen liittyvistä asioista keskustelemme yhdessä. Rohkaisemme lapsia erilaisten elämänskysymysten pohdintaan yhdessä toisten kanssa toimien. Opettelemme suvaitsevaisuutta, hyväksymistä ja avarakatseisuutta arjen tilanteissa.

Lähiyhteisön menneisyyttä tarkastelemme tutustumalla esim. lapsen henkilöhistoriaan; keitä kuuluu perheeseen, miten olen saanut nimeni. Menneeseen aikaan tutustumme myös leikkien, laulujen ja kirjojen avulla. Myös opetus- ja kasvatushenkilöstö jakaa omia lapsuusmuistojaan. Tulevaisuutta suunnittelemme kuuntelemalla ja toteuttamalla lasten sekä perheiden toiveita esiopetuksessa sekä seuraamalla uusia ajankohtaisia asioita. Tulevaisuuden suunnittelussa auttaa esimerkiksi esiopetusvuoden kulkua kuvaava jana esiopetusluokan seinällä.

Mediakasvatuksessa tutustumme eri medioihin ja kokeilemme median tuottamista leikinomaisesti esimerkiksi iPadeja apuna käyttäen tai uutisia tekemällä. Pohdimme lasten kanssa lasten elämään liittyvää mediasisältöä ja sen todenmukaisuutta. Opetamme lasta vastuulliseen median käyttöön sekä hyödyntämään erilaisia medioita ikään ja kehitystasoon sopivilla tavoilla. Pedagogisessa dokumentoinnissa hyödynnämme erilaisia median keinoja, kuten eVakan kautta perheille lähetettävät viikkokirjeet, ryhmien Instagram-tilit, lasten työt seinillä ja niiden kuvaaminen. Lasten kiinnostuksen kohteiden seuraamisen kautta huomioimme esim. teknologiakasvatuksen, sillä lapsia kiinnostaa luonnostaan kaikkien koneiden ja asioiden toiminnan tutkiminen ja kokeileminen.

Kielen rikas maailma

Tuemme Suoraman esiopetuksessa lasten kielellistä kehitystä monin tavoin, koska kielellinen vuorovaikutustaito on esiopetusiässä jo merkittävä tekijä leikin ja kaverisuhteiden muodostumiselle sekä luku- ja kirjoitustaidon perusta.

Käytössämme on Ystävien eskari –materiaali, jossa on kirja ja digimateriaali. Kirjan tarinoiden avulla tutustumme mm. kirjaimiin, kuuntelemme alkuaänteitä, vertailemme sanojen pituuksia ja pohdimme niiden merkityksiä. Lisäksi hassuttelemme suomen kielellä, etsimme riimipareja, harjoittelemme tavuttamista, loruttelemme ja sadutamme. Käytämme tämän lisäksi paljon toiminnallisen oppimisen keinoja.

Luemme satuja eri aikakausilta, eri maista ja eri aihepiireistä. Kuvakirjoja luemme esimerkiksi pienissä ryhmissä ja yksilöllisesti, suunnitellusti ja spontaanisti sekä koko ryhmälle esimerkiksi dokumenttikameran avulla.

Lasten omaa kielellistä ilmaisua ja taitoja vahvistamme kirjan tarjoamien tarinoiden ja tehtävien lisäksi arjen tilanteissa antamalla lapselle aikaa kiireettömään, kuuntelemaan ja kielelliseen ilmaisuun rohkaisevaan oppimis- ja leikkiympäristöön. Harjoittelemme keskustelutaitoja ja toisten kuuntelemista.

Kuuntelemme vieraita kieliä esimerkiksi laulujen, tervehdysten sekä sanontojen muodossa. Huomioimme etenkin ryhmässä esiintyvät eri kulttuurit ja lasten kotikielet. Nostamme esiin myös Suomen kolme virallista kieltä esimerkiksi tervehdyksiä ja esittäytymistä harjoitellen.

Ilmaisun monet muodot

Kannustamme lapsia käyttämään ja kokeilemaan ilmaisun eri muotoja. Musiikki on tärkeä osa opetusta. Käytämme sitä päivän aikana monissa eri tilanteissa rikastamaan ja syventämään sisältöä ja oppimista. Musiikin avulla opetelemme esimerkiksi erilaisia käsitteitä, viikonpäiviä, värejä jne. Lapset saavat myös itse tehdä musiikkia yksin ja yhdessä muiden kanssa. Lapset tutustuvat ja opettelevat mm. soittamaan rytmisoittimia. Musiikkiin eläytyminen itse tuottaen, muiden esityksiä kuunnellen tai äänitteitä arvioiden ovat keinojamme innostaa lapsista musiikin ystäviä.

Esiopetusvuoden aikana tutustumme erilaisiin kädentaidon tekniikoihin ja materiaaleihin ikä- ja kehitystaso huomioiden. Kädentyöt liittyvät ryhmässä kulloinkin käsiteltäviin teemoihin. Tuemme lapsen kuvallista ajattelua ja kuvailmaisua tekemällä erilaisia kuvia sekä kädentaitoja erilaisia tekniikoita hyödyntäen. Käytämme myös mediaa apuna. Lapset saavat esitellä omia teoksiaan esimerkiksi omissa näyttelyissä ja dokumenttikameran avulla. Tutkimme yhdessä kuvia ja taideteoksia. Nostamme esiin myös arjen esineiden ja ympäristön estetiikan. Näin lapset saavat kokemuksia erilaisista visuaalisista viesteistä ja kuvien tulkitsemisesta.

Lasten suullinen ja kehollinen ilmaisu kehittyy erilaisten leikkien ja harjoitusten avulla. Draamaleikit, näytelmät, nukketheateri, tanssi ja muu esittävä taide tuovat esiin uutta ja syventävät oppisisältöjä. Annamme lapsille tilaa ilmaista itseään myös spontaanisti ohjattujen tilanteiden lisäksi.

Myös Kangasalan kaupungin kulttuurikasvatusohjelmaan kuuluva esiopetusvuoden esittävän taiteen teeman tuomme kussakin ryhmässä lasten osallisuuden ja projektien kautta toteutettavaksi. Lisäksi osallistumme kaupungin tarjoamaan kulttuurikasvatustoimintaan.

Lapsen kasvu ja kehitys

Otamme laaja-alaisesti huomioon lapsen kasvun ja kehityksen. Toimimme nivelvaiheena varhaiskasvatuksen ja koulun välillä. Lapset tulevat syksyllä uuteen vertaisryhmään. Kiinnitämme paljon huomiota ryhmäytymiseen ja kaveritaitoihin, esimerkiksi autamme lapsia löytämään ystäviä ja ohjaamme yhteisiin leikkeihin.

Harjoittelemmesi esiopetusvuoden aikana itseohjautuvuuden ja omatoimisuuden taitoja. Rohkaisemme lapsia esimerkiksi kehumalla ja auttamalla vaikeiden tilanteiden yli tai yrittämään uudelleen. Tuomme esiin sen, että erehtyminen ja epäonnistuminen ovat osa elämää.

Koulurakennus tulee tutuksi, kuten myös lähiympäristö, missä kuljemme havainnoiden, oppien ja iloiten. Tutustumme liikennesääntöihin koulurakennuksen lähiympäristössä.

Esiopetuksessa keskitymme terveellisiin elämäntapoihin kasvun ja kehityksen tukena. Keskustelemme unen merkityksestä, rohkaistemme maistelemaan kaikenlaisia ruokia ja opettelemme hyviä pöytätapoja. Ruokahetki on myös tärkeä yhteisöllinen hetki koululaisten kanssa.

Korostamme liikunnan merkitystä mahdollistaen liikuntaleikit niin sisällä kuin ulkona. Lähestymme kokonaisuutta leikinomaisesti ja sensitiivisesti. Oppiminen on toiminnallista ja liikunta on osa jokaista esiopetuspäivää. Esim. liikuntakärry esiopetuksen eteisaulassa, kuukauden ohjattu liikuntaleikki ulkoilussa, liikkumaan johdattelevat tarrat aulan ja luokkien lattiassa, liikunnallinen tauotus oppimishetkillä. Ohjattuja liikuntahetkiä on koulun salissa pääsääntöisesti kerran viikossa puolen tunnin ajan. Retket lähiympäristöön ja eri liikuntamuodot esimerkiksi luistelu, hiihto, pulkkamäki, kiipeily, jalkapallo, jääkiekko, hippa- ja reaktioleikit vahvistavat lapsen fyysistä osaamista, kehitystä ja kuntoa. Tuomme liikuntahetkillä esiin myös hengästymisen merkityksen kunnan kohoamiselle ja sydämen voimistumiselle.

Kasvuun ja kehitykseen liittyy läheisesti myös ymmärrys omien rajojen ja oman kehon ainutlaatuisuuden ymmärtämisestä. Kehotunnekasvatus auttaa lasta pitämään huolta omasta kehostaan ja vahvistaa itsetuntoa. Kehokasvatuksessa on siis tärkeää kehoitsetunnon tukeminen ja turvataitojen opettelu. Tuomme lapsille tietäväksi, että jokaisen keho on arvokas ja jokaisella on päätösvalta omasta kehostaan. Lapsen on tärkeä ymmärtää kehon yksityisalueet suojellakseen itseään ja kunnioittaakseen muita. Opetamme lapsille, että kosketus on vapaaehtoista, sen pitää kaikkien mielestä olla mukava asia. On myös lupa sanoa kosketukselle ei ja poistua paikalta. Opetamme lapselle, että on tärkeää kertoa turvalliselle aikuiselle epämiellyttävistä tilanteista. Kosketus ei saa olla salaisuus. Opetamme lapsia kysymään lupaa halaamiseen tai koskettamiseen, kuulemaan ja kunnioittamaan ystävän vastausta ja rajoja. Puhumme ikätasoisesti lapsille moninaisuudesta, esim. erilaisista kehoista, perheistä ja sukupuolista.

Tutkin ja toimin ympäristössäni

Ystävien eskari –materiaalin avulla tutustumme numeroihin, lukumääriin ja matemaattisiin käsitteisiin. Matemaattisia taitoja kehitämme myös toiminnallisen matematiikan keinoin. Jätämme tilaa lasten kiinnostuksen kohteista heräävälle tutkivalle oppimiselle. Arjen toiminnoissa huomioimme matematiikan oppimisen ja tuemme lasten omia oivalluksia ympäristöstä.

Esiopetuksen toimintaympäristön olemme luoneet tukemaan lasten kiinnostuksista nousevaa oppimista. Luontevana osana oppimisympäristöämme toimii myös lähiympäristö (esim. harju sekä lähipuistot). Hyödynnämme opetuksessa luontoa ja tutkimme luonnonilmiöitä yhdessä lasten kanssa retkillämme. Esiopetuksen luokkatiloissa kierrätämme paperia ja kartonkia sekä kiinnitämme lasten kanssa huomiota ympäristöä suojeleviin kestävän kehityksen asioihin, esim. paperi käytetään molemmin puolin. Ruokalassa kestävä kehitys tulee esiin hävikin vähentämisessä kiinnittäen huomion annoskokoihin ja biojätteen keräämisessä.

Digitaaliseen osaamiseen tutustuessa havainnoimme ja pohdimme lasten kanssa arjessa esiintyviä teknologisia ratkaisuja ja niiden ominaisuuksia ja toimivuutta. Suunnitelman mukaista toimintaa toteutamme muun muassa lisäämällä iPadin luovaa käyttöä. Olemme saaneet esiopetukseen BeBot-robotteja, sekä muitakin uusia digikasvatusta tukevia välineitä, joiden käyttöönottoa jatkamme tänä vuonna. Hyödynnämme myös lasten omia leikkikaluja ja mietimme niiden toimintaperiaatteita.

Laaja-alainen osaaminen

Lapsen oppiminen ja kehittyminen rakentuu lapsen omien kokemusten kautta aiemmin opitulle. Otamme huomioon lapsen aktiivisena osallistujana ja oppijana. Kaikki esiopetuksen sisällöt ja menetelmät ovat käytössä luovasti lapsiryhmää kuunnellen ja osallistaen. Sisältöalueet ovat

monikerroksisia ja nivoutuvat toisiinsa, esimerkiksi liikuntaan voimme yhdistää matemaattisia tai kielellisiä harjoituksia.

Leikkitaitojen opettelu kuuluu esiopetuspäivään, ja leikillä on erilaisia pedagogisia merkityksiä, esimerkiksi jo opitun työstäminen leikin kautta, vuorovaikutustaitojen harjoittaminen ja vastuullisuuteen opetteleminen.

Pedagoginen leikki on yksi lapselle tyypillinen tapa oppia uutta eri sisältöalueista. Siinä opetus- ja kasvatushenkilöstö asettaa leikille tavoitteen, luo yhdessä lasten kanssa leikkiympäristön ja on mukana leikissä ja ohjaa tarvittaessa tavoitteen saavuttamiseksi. Pedagoginen leikki voi olla koko ryhmän pidempi projekti, aina uudelleen elettyvä ja kehittyvä tai spontaanisti syntyvä ja hetken kestävä kohtaaminen.

Monilukutaito on osa mediakasvatusta ja kriittisen ajattelun kehittymistä. Haastamme lasta ikäta-soisesti miettimään, mikä on totta ja mikä tarua eri median lähteissä. Yhteinen keskustelu ja pohtiminen sekä rohkaiseminen oman mielipiteen ilmaisemiseen ovat meillä arjen työvälineitä ja tapa tarkastella maailmaa ja arvioida omaa oppimista.

Oksa- toiminta

Suoraman esiopetus toteuttaa Oksa-toimintaa Suoraman koulun ensimmäisten luokkien kanssa. Tavoitteena on luoda toimivia käytänteitä joustavaan esi- ja alkuopetukseen koulutalossamme sekä mahdollistaa lapsille joustava koulun aloitus. Hyödynnämme varhaiskasvatuksen ja koulun vahvuuksia ja erilaisia oppimisympäristöjä. Myös henkilöstön moniammatillisuus on vahvuus. Näin lasten kynnys kouluun madaltuu ja ensimmäisen luokan oppilaille mahdollistuu leikinomaisempi oppiminen.

Oksa-tunnit aloitetaan lokakuussa ja kukin Oksa-luokkapari voi sopia päivät, milloin viisi viikoittaista Oksa-tuntia ovat. Tuntimäärään sisältyvät välitunnit ja mahdollinen koko koulun päivänavaus perjantaisin.

Suoraman Oksa-luokkien suunnittelu toteutetaan esi- ja 1. luokkien opettajien yhteistyönä käyttäen Kangasalan esiopetuksen ja 1. luokkien opetussuunnitelmia vuosirungon pohjana ja huomioiden Kangasalan kaupungin Oksa-toiminnan tavoitteet ja jäljempänä esitellyn Suoraman Oksa-nyrkin linjaukset. Kukin Oksa-luokkapari tekee omat tuntikohtaiset suunnitelmansa ja ottavat huomioon oman Oksa-luokkansa tarpeet. Oppisisältöjä toteutetaan monialaisesti. Oksa-suunnittelussa otetaan huomioon myös viime kevään Oksa-oppilaiden palautekyselyn tulokset. Oksa-suunnitelmat päivittyvät konkreettisimmiksi syksyn edetessä.

Lapsen osallisuus- ja oppiminen tulevat näkyviksi lapsen itsearviointivihkosen "Oppimispolkuni Oksassa" kautta pidemmällä aikavälillä eli syksystä toisen luokan kevääseen.

Oksa-tiimit:

- Aurinkoiset – 1 D
- Pyrstötähdet – 1 C
- Timantit – 1A
- Harjunsalon päiväkodin Soljet – 1 B

Oksa-nyrkki

- Suoraman Oksa-toimintaa johtaa Oksa-nyrkki, johon kuuluvat apulaisrehtori Juha Kleemola, apulaisjohtaja Päivi Pora (koollekutsuja) ja Oksa-vastaavat Anu Hiltunen ja Jenni Virolainen. Tarvittaessa myös Harjunsalon päiväkodin Oksa-vastaava kutsutaan mukaan. Oksa-nyrkki kokoontuu pari kertaa lukukaudessa.

Esiopetusmatkat- ja kuljetukset

Pääsääntöisesti huoltajat huolehtivat esiopetus- ja varhaiskasvatusmatkoista. Lapsen yksinkulku tulee sopia varhaiskasvatusyksikön johtajan kanssa kirjallisesti sopimalla. Varahakijasta tulee olla tieto esiopetuksen henkilöstöllä.

Koulukuljetuksen voi saada lapsi, joka täyttää Kangasalan siihen asettamat vaatimukset. Koulu- kyytiä tarvitsevia lapsia meillä on tänä vuonna kaksi.

Retkikuljetukset hoidetaan Kangasalan kaupungin tilaamana liikennejärjestelijän kautta tai julkista liikennettä hyödyntäen.

4. Toimintaperiaatteet

Vasun ja esiopetussuunnitelman arvot arjessa

Toiminnan suunnittelu perustuu Kangasalan kaupungin esiopetussuunnitelmaan sekä esiopetusta sekä varhaiskasvatusta ohjaavaan lainsäädäntöön.

Arvot

Meille esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen lapsuus itsessään on arvokas. Jokaisen fyysinen ja psyykinen turvallisuus on meille tärkeää. Lapsen oikeudet ovat Suoraman esiopetuksen toimintaa ohjaava arvo. Pidämme tärkeänä, että lapsilla on oikeus läsnä oleviin aikuisiin ja luomme kiireettömän tunnelman. Ihmisenä kasvaminen on keskeinen arvo toiminnassamme, samoin sensitiivisyys sekä hyvän huomaaminen jokaisessa. Pidämme tärkeänä positiivisuutta.

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus ovat suomalaisen yhteiskuntaan liittyviä arvoja. Huomioimme perheiden monimuotoisuuden ja kohtaamme heidät tasavertaisesti. Arvostamme terveellistä ja kestävästä elämäntapaa. Luomme pohjan lapsen suotuisalle kehitykselle muistaen, että lapselle on tärkeää mielekäs tekeminen, oppiminen, kaverit, leikki, arvostava kohtaaminen ja itsensä tunteminen tärkeäksi.

Suoraman esiopetuksen keskeisenä ajatuksena on lapsen hyvinvoinnin edistäminen kannustamisen ja hyvän huomaamisen kautta. Toteutamme esiopetusta ja varhaiskasvatusta oppimisen, kehityksen ja kasvamisen sekä huolenpidon kokonaisuutena. Arvostamme lapsuutta ainutkertaisena elämänvaiheena.

Lasten ja huoltajien osallisuuden rakenteet

Toiminnassa korostamme lapsilähtöisyyttä sekä lasten ja huoltajien osallisuutta. Jokaisella lapsella on oikeus tulla nähdyksi ja kuulluksi esiopetus- ja varhaiskasvatuspäivän aikana. Lapsi saa toteuttaa itseään hänelle ominaisimmilla tavoilla. Lapsi on osallinen persoonansa ja kykyjensä mukaan.

Autamme ja rohkaisemme lasta tunnistamaan tunteitaan, kokemuksiaan ja mielipiteitään sekä valitsemaan kiinnostavia leikkejä. Tuemme lapsen osallisuutta myös demokraattisin keinoin eli äänestäen tai yhdessä keskustellen. Lisäämme lasten osallisuutta dokumentoimalla varhaiskasvatuksen arkea valokuvin, laittamalla lasten piirustuksia ja lasten kertomia tarinoita esille ja tallettamalla ne. Lapsi on mukana toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa, arvioinnissa ja dokumentoinnissa omista lähtökohdistaan käsin yksilönä ja ryhmän jäsenenä. Esimerkiksi arjen toimintaa voimme arvioida yhdessä lasten kanssa käyttämällä kuvia ja hymynaamoja ja peukutusta arvioinnissa.

Me arvostamme huoltajan asiantuntijuutta lapsestaan. Huoltajien osallisuus todentuu arjen kohtaamisissa tulo- ja hakutilanteissa. Kuuntelemme herkällä korvalla kuulumiset, onnistumiset ja muut palautteet. Reagoimme näihin tiimeinä ja yksikkönä tilanteen edellyttämällä tavalla. Leops-

ja vasukeskusteluissa kirjaamme yhteistyössä huoltajien kanssa lasten onnistumiset, tuen tarpeet, tavoitteet ja menetelmät. Tarpeen tullen päivitämme edellä mainittuja suunnitelmia myös huoltajien aloitteesta. Kannustamme huoltajia aktiivisuuteen vanhempainilloissa ja kaupungin varhaiskasvatuksen huoltajille suunnatuissa asiakastyytyväisyyskyselyihin vastaamisessa.

Arjen pedagogiikka

Meillä Suoraman esiopetuksessa jokainen hetki on mahdollisuus oppia. Arjen hetkissä teemme ja sanoitamme toimintaa yhdessä lapsen kanssa ja opetamme asioita huomioiden lapsen esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman omat tavoitteet ja menetelmät.

Ruokakasvatus

Syömmme jokaisen aterian Suoraman koulun ruokalassa. Lapsi saa itse valita linjastolta annoksensa. Henkilöstö rohkaisee tutustumaan ja maistamaan myös epämieluisimpia ruokalajeja, mutta ketään ei pakoteta. Oman esimerkin ja ruokapöytäkeskustelun kautta opetamme mm. kohteliaita pöytätapoja, terveellistä lautasmallia, kohtuullista annoskokoa huomioiden hävikin minimoimisen. Lapsi oppii myös samalla huomioimaan isossa kouluruokalassa muut jonottaessaan linjastolla ja astioita palauttaessaan sekä äänen käytön säätelyä. Keskiiviikkoisin koko Suoraman koulutalossa on hiljainen ruokailu.

Siirtymät

Pidämme tärkeänä esiopetus- ja varhaiskasvatuspäivän struktuuria, jonka avulla lapsi pystyy ennakoimaan tulevia siirtymiä. Jokaisessa ryhmässä on päivänkulku kuvina ja tämä käydään läpi aamupiirissä. Tarvittaessa kertaamme päivän aikana yksilöllisesti päivän aikana. Siirtymien ennakoimista auttaa myös ajastimien käyttö, aikuisen muistuttelu ja ryhmän esimerkki. Olemme ruuhkan välttämiseksi porrastaneet mm. ryhmien ulos-, sisään- ja ruokailuun lähdöt, koska meillä on vain yksi ulkoeteinen ja yhteinen sisäaula. Ruokalan merkitys siirtymien helpottamisessa on huomattava, kun lapsi voi esimerkiksi välipalan syötyään palata samaan leikkiin. Lapsi saa oman rohkeutensa tai luottamuksensa mukaan kulkea ruokalasta ryhmänsä tiloihin.

Lepo

Lapsi saa levätä maaten tai istuen patjalla leposadun ajan eli päivittäin klo 12:30-13:00. Jos hän tarvitsee päiväunet, järjestämme hänelle rauhallisen leposatupaikan ja hän saa nukahtaa. Kuuntelemme lapsen levontarpeessa huoltajia. Myös päivän aikana seuraamme lapsen mahdollista kuormittumista ja ohjaamme hänelle sopivimpaan palauttavaan toimintaan, esimerkiksi lukemaan aikuisen kanssa kirjaa tai piirtelemään kaverin kanssa. Käytämme toisinaan myös ulkoilua esimerkiksi ruoan jälkeen palauttavana keinona.

Pienryhmätoiminta

Toimimme kaikissa Suoraman esiopetuksen ryhmissä pienryhmäpedagogiikan periaatteiden mukaisesti. Pienryhmätoiminta mahdollistaa lasten kuulluksi tulemisen ja antaa lapsille hyvät mahdollisuudet vaikuttaa asioihin. Haastattelemme, havainnoimme ja kuuntelemme lapsia eli sen kautta he myös arvioivat toimintaa. Kevätkaudella esiopetuksessa olevat lapset totutetaan pikkuhiljaa koko ryhmän oppimishetkiin.

Kestävä tulevaisuus

Luonto ja sen arvostaminen, ympäristötietoisuus, kierrätys, roskien lajittelu ja energiansäästö tulevat lapselle tutuiksi arjessamme. Jokaisessa ryhmässä on paperin- ja pahvinkeräys. Ja päiväkodin pihassa on oma lasi- ja metallijätepiste. Ruokalassa on biojäteastiat. Ohjaamme lasta kohti

mahdollisimman pientä ruokahävikkiä. Osallistumme kaupungin ruokahuollon järjestämiin hävikki-ym. ruokakasvatuskampanjoihin.

Teemme retkiä lähiympäristöön ja metsään viikoittain. Hyödynnämme luonnonmateriaaleja leikeissä ja askarteluissa. Näiden avulla vahvistamme lasten positiivista luontosuhdetta. Kiinnitämme retkillä myös huomiota luontoon kuulumattomiin roskiin ja tavaroihin. Opetamme lasta huolehtimaan esim. omat eväsroskansa pois metsästä. Retkillä opettelemme yhdessä jokaiselle tärkeitä turvataitoja sekä turvallista liikkumista liikenteessä.

Kestävän tulevaisuuden periaatteet huomioimme myös oppimisympäristön muokkaamisessa. Korjautamme ja ehostamme jo olemassa olevaa kalustusta ja kierrätämme sitä koko kaupungin varhaiskasvatyksiköiden kesken.

Yksikön omat painopisteet ja ominaispiirteet

Kangasalan kaupungin alueena suoramalaisuus yhdistää meitä Suoraman päiväkodin ja Suoraman koulun kanssa. Iso ja osaava kasvattajayhteisömme päiväkotia ja koulu mukaan lukien arvostaa toistensa asiantuntijuutta. Jaamme alueemme vahvuudet ja työskentelemme sen haasteiden kehittämiseksi arjessa.

Suoraman esiopetuksen toimintaa rytmittää vahvasti nivelyhteistyö sekä päiväkodin että koulun suuntaan. Henkilöstön näkökulmasta lapset ovat joko juuri tulleet esiopetukseen tai juuri lähdössä esiopetuksesta. Mielestämme esiopetusvuosi on tärkeä virstanpylväs lapsen kasvussa ja kehityksessä kohti koululaisen identiteettiä, siksi panostamme sen loogiseen ja rauhalliseen etenemiseen esiopetussuunnitelmien puitteissa.

Tänä vuonna panostamme uudesta näkökulmasta ja uudella innolla eskari-viskari-yhteistyöhön lähipäiväkotien suuntaan. Suoraman päiväkodin opettajien kanssa työskentelemme viskarisuunnitelmia, jotka päivittyvät tulevien viskaripalaverien myötä. Oksa-toiminnasta koulun kanssa on aiemmin oma kappaleensa.

Toiminnan vuosikello ja leopsia ja vasua täydentävät suunnitelmat

Pedagogisen johtamisen vuosikello on käytössä. Tämä tuo hyvää rakennetta ja tukea pedagogiseen johtajuuteen. Suoraman päiväkodin ja esiopetuksen johtotiimi kokoontuu säännöllisesti suunnittelemaan ja arvioimaan pedagogista toimintaa, kuten pedagogisten tiimien ja kasvattajakahviloiden sekä pedagogisten iltojen sisältöjä ja henkilöstön täydennyskoulutuksen tarpeita. Säännöllisesti päivitettävä turvallisuussuunnitelma on meille myös tärkeä toimintaa ohjaava asiakirja.

Turvallisuussuunnitelma, päivitys, info henkilöstölle, koulutukset

Suoraman esiopetuksen turvallisuussuunnitelmaa ja -appia päivitetään syyskuun aikana, mm. lähietäisyys-suunnitelma.

Henkilöstölle järjestetään turvallisuuskävely Suoraman koulutalossa. Toteutamme koulun kanssa yhteisen pelastautumisharjoituksen erikseen sovittavana ajankohtana.

Huolehdimme henkilöstön EA-koulutuksista, että ovat jokaisessa ryhmässä riittävät. Henkilöstö osallistuu/on osallistunut muihin lasten ja henkilöstön turvallisuuteen liittyviin koulutuksiin tarvittaessa, esimerkiksi diabeteskoulutus.

5. Kehittäminen ja arviointikäytännöt

Meillä Suoraman esiopetuksessa toiminnan perustana on Kangasalan varhaiskasvatuksen laadukkaat suunnittelu-, dokumentointi- ja arviointirakenteet. Muokkaamme ja tarkastelemme rakenteita tarpeen mukaan. Meidät on perehdytetty yksikön toimintatapoihin, ja toimimme yhteisten toimintamallien mukaan. Laadimme tiimeissä kauden alussa toimintasuunnitelman, joka tuo esiin tavoitteet ja suunnitelman ryhmän toimintaan. Toiminnan suunnittelussa hyödynnämme esiopetusta ja varhaiskasvatusta ohjaavia asiakirjoja; varhaiskasvatuksen vuosikello ja lomake laadukkaasta pedagogiikan perustasta.

Lapsiryhmän suunnitelmia syvennämme toimintakauden aikana säännöllisesti tiimien viikkopalaverissa. Toiminnan suunnittelun pohjana ovat lapsiryhmästä nousevat tarpeet ja tavoitteet sekä huoltajilta tullut palaute. Syksyllä pidämme lasten esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelut, ja keväällä arvioimme huoltajien kanssa kulunutta vuotta ja täytämme kouluun ja esiopetukseen siirtymisen lomakkeet.

Toimintaa dokumentoimme monin eri tavoin. Käytämme mm. lasten kansioita, viikkokirjeitä, eVakaa, Instagramia ja valokuvia. Lasten työt ovat esillä ryhmissä. Myös lapsen varhaiskasvatussuunnitelma on yksi dokumentoinnin muoto.

Arvioimme toimintaa, rakenteita ja käytäntöjä jatkuvasti. Teemme arviointia viikoittain tiimeissä, koko päiväkodin sekä työryhmien yhteisissä palavereissa. Arvioinnin perusteella tarkennamme, muokkaamme ja kehitämme tavoitteita ja toimintatapoja. Toimintakauden lopussa arvioimme ja kirjaamme toimintaa laajemmin toimintasuunnitelmaan. Asiakaskyselyssä asiakkailta saadun palautteen perusteella nostamme esiin tiimien ja koko yksikön vahvuuksia, sekä kehittämisen kohteita. Lasten osallisuutta arviointiin toteutamme havainnoimalla, haastatteleamalla lapsia sekä arjessa erilaisin menetelmin.

Keväisin koko varhaiskasvatuksessa toteutetaan lasten kysely, jossa lapset pääsevät arvioimaan toimintaa, Johtotiimi, opettajien pedagoginen ryhmä ja kasvattajakahvilat ovat meillä osa säännöllistä pedagogiikan suunnittelua, arviointia ja kehittämistä. Marraskuussa 2024 koko Kangasalan varhaiskasvatushenkilöstö osallistuu Tampereen seudun kasvatusta ja opetusalan henkilöstön Treduka -messuille.

Karvin varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä Valssi on meillä varhaiskasvatuksen työvälineenä arvioinnissa ja kehittämisessä. Vasuprosessissa etenemme Kangasalan varhaiskasvatuksen yhteisten linjausten ja ohjeiden mukaan. Yksikössämme on käytössä sähköiset vasumateriaalit eVakassa, josta löytyvät tarvittavat lomakkeet. Opettajien pedagogisessa ryhmässä ja yksikkömme viikkopalaverissa käsittelemme säännöllisesti vasuun liittyviä asioita. Opettajien pedagoginen ryhmä kokoontuu säännöllisesti ja ryhmässä keskustelemme esimerkiksi esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman toteutumisesta, toiminnan dokumentoinnista, arvioinnista, ja muista toiminnan kannalta ajankohtaisista ja tärkeistä asioista. Opettajien pedagogiseen ryhmään kuuluvat kaikki yksikön varhaiskasvatuksen opettajat ja varhaiskasvatusyksikön johtaja. Esiopetuksen viikkopalaverit pidämme joka toinen viikko, ja niissä käsittelemme ajankohtaisia asioita. Kasvattajakahvilat, erilaiset tiimit ja työryhmät kokoontuvat säännöllisesti.

Osallistumme kaupungin järjestämiin koulutuksiin mahdollisuuksien mukaan aktiivisesti. Sovittaessa osallistumme myös muiden tahojen järjestämiin koulutuksiin. Pitkäaikaiset sijaiset huomioimme tasavertaisina koulutuksiin pääsyissä. Koulutuksissa opittuja asioita jaamme muiden kanssa, esimerkiksi talonpalaverissa, kasvattajakahviloissa ja pedagogisissa illoissa. Hyviä käytäntöjä jaamme arjessa ja niistä keskustelemme palaverissa. Kauden 2024–2025 suunnittelua teimme koko talon kanssa yhden iltapäivän ajan elokuun alussa, sen lisäksi tiimeillä oli aikaa suunnitella kautta omissa ryhmissään. Saamme tarvittaessa lisää suunnittelu-aikaa, kun lapsiryhmästä nousevat tarpeet on huomioitu. Pedagogisen johtamisen vuosikello asiakirja, jota käytämme aktiivisesti. Tämä tuo hyvää rakennetta ja tukea pedagogiseen johtajuuteen. Suoraman päiväkodin ja esiopetuksen johtotiimi kokoontuu säännöllisesti suunnittelemaan ja arvioimaan pedagogista toimintaa, kuten pedagogisten ryhmien ja kasvattajakahviloiden sekä pedagogisten iltojen sisältöjä ja henkilöstön

täydennyskoulutuksen tarpeita. Säännöllisesti päivitettävä turvallisuussuunnitelma on meille myös tärkeä toimintaa ohjaava asiakirja.

6. Oppimisympäristö

Fyysinen oppimisympäristö

Suoraman esiopetus sijaitsee Suoraman päiväkodin välittömässä läheisyydessä Suoraman koulun kanssa samassa rakennuksessa. Esiopetuksella on käytössä kolme luokkatilaa, joilla jokaisella on oma pienryhmä huone. Yhteisessä käytössä on eteisaula, jossa jokaisella lapsella on oma lokeropaikka sekä ryhmien omat lasten vessat. Sisään esiopetukseen tullaan yhteisen ulkoeteisen kautta. Ulkoeteisessä on ryhmien kuivauskaapit sekä naulakot sadevaatteille ja kengille. Koulun pääaulaan johtavalla käytävällä on esiopetuksen toimisto, aikuisten wc ja ovi oppivälinevarastoon. Käytämme samassa kerroksessa olevaa koulun ruokala sekä liikuntasalia. Henkilökunnan taukotila sijaitsee yläkerrassa opettajainhuoneessa. Palavereihin meidän on mahdollista tarvittaessa varata koulun yläkerran neuvottelutilaa.

Esiopetuksella on oma aidattu piha koulun pihassa. Ulkoilemme ja retkeilemme myös koulun pihassa ja lähipuistoissa sekä Kirkkoharjun Suoramalle ulottuvassa metsässä.

Psyykinen

Koko henkilöstömme ohjaa lapsia toimimaan toisiaan arvostaen, erilaisuutta hyväksyen ja opetellen hyviä käytöstapoja. Kiusaamisiin puututaan heti niiden tultua esiopetuksen aikuisten tietoon. Apuna ristiriitatilanteiden selvittämisessä käytetään Mini verso –vertaissovittelumallia. Aikuiset toimivat mallina ja kunnioittavat toistensa työtä ja hyväksyvät erilaiset tavat toimia.

Sosiaalinen

Suoraman esiopetukseen tullaan yleensä vain vuodeksi, jolloin sosiaalisen oppimisympäristön turvalliseksi luominen ryhmäytymisen kautta on tärkeää jo heti syksyllä. Aikuisten keskinäiset suhteet ja tavat toimia luovat ilmapiiriä vahvasti. Tavoitteenamme on luoda myönteinen, kiireetön sekä turvallinen oppimisympäristö. Turvaa ja ennakoitavuutta toimintaan luovat yhdessä sovitut rajat sekä käytännöt. Lapselle tärkein esiopetuksessa oleva sosiaalinen yhteisö on oma ryhmä. Sen lisäksi kohtaamme koko esiopetusyksikkönä yhteisissä tiloissa niin sisällä kuin ulkona. Esiopetuksessa lasten sosiaaliseen oppimisympäristöön kuuluu myös oma Oksa –luokka, jonka kanssa opettelemme toimimaan vähitellen syksystä alkaen.

Digitaalinen oppimisympäristö

Esiopetuksella on käytössä iPadeja lasten käyttöön sekä erilaisia digitaalisia oppimisvälineitä (mm.Bee-pot –robotteja, mikroskooppi, junarata). Jokaisessa esiopetuksen luokassa on älytaulu, jonka kautta voimme tutkia asioita tietokoneelta tai esimerkiksi heijastaa kirjan kuvaa.

Oppimisympäristöä sisällä ja ulkona

Hyödynnämme sisätiloja luovasti toimintaamme. Kalusteiden avulla sisätilat ovat helposti muokattavissa toimintaan sopivaksi. Lapsille on omat pöytäpaikat ja tilaa myös vapaammalle toiminnalle jää hyvin. Säilytämme leluja ja tarvikkeita siten, että lapsen on mahdollista omatoimisesti työskennellä ja leikkiä. Teemme ryhmien välillä myös kerran kuukaudessa lelujen vaihtoa, jotta monipuolinen leikki saadaan kaikille tasapuolisemmaksi.

Ulkona hyödynnämme oppimiseen oman pihan lisäksi koulun sekä päiväkodin pihoja, lähipuistoja sekä harjumaastoa. Retkillä lähelle ja kauemmas on mahdollista tutkia lapsia kiinnostavia asioita ja tuoda esiopetussuunnitelman mukaisia asioita käytäntöön.

7. Pedagoginen tuki

Kaikki lapset saavat varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa tarvitsemaansa tukea. Tuen tarvetta ja määrää arvioi henkilökunta yhdessä vanhempien kanssa. Kangasalla jokaiselle lapselle tarjotaan kehitykseen ja oppimiseen YLEISTÄ tukea. Lapselle, joka tarvitsee kehityksessään ja oppimisessaan säännöllistä tukea, tai samanaikaisesti useita tukimuotoja, tarjotaan TEHOSTETTUA tukea. ERITYISTÄ tukea annetaan niille lapsille, joilla on vaikeuksia edistyä riittävästi muiden tukitoimien avulla. Tavoitteena on, että lapsen tuen tarve tunnustetaan mahdollisimman varhain. Tukea tarvitsevan lapsen varhaiskasvatus järjestetään ensisijaisesti hänen omassa varhaiskasvatusryhmässään.

Esiopetuksessa on pienennetty esiopetusryhmä, joka toimii integroidun erityisryhmän kaltaisesti. Lapsia ryhmässä on tänä vuonna 13. Henkilökunta on esitelty tämän suunnitelman kohdassa "Tiimit". Toiminnassa huomioidaan vahvasti ryhmän lasten tuen tarpeet.

Yleinen tuki

- Vuorovaikutus ja ohjaus on positiivista. Ryhmissä on myönteinen ilmapiiri.
- Kasvattajilla on myönteinen tapa kohdata arjen pulmatilanteet.
- Kasvattajat ovat aidosti läsnä lasten kanssa toimiessaan.
- Toiminta suunnitellaan ja sitä kehitetään yksittäisten lasten ja lapsiryhmän tarpeista lähtien. Käytössä on erilaisia havainnointi- ja dokumentointitapoja. Ryhmässä toteutetaan tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettajan järjestämää kerhotoimintaa tukemaan lasten kehitystä.
- Toimintaa arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti tiimipalaverissa ja erityisopettajan tuella.
- Toiminnassa ja oppimisympäristön rakentamisessa otetaan huomioon lasten osallisuus. Toiminnan pohjana ovat lasten mielenkiinnonkohteet.
- Leikillä on vahva asema. Leikkimahdollisuudet ja -välineet ovat monipuoliset. Leikkejä havainnoidaan ja ohjataan.
- Pienryhmäpedagogiikka on käytössä kaikissa/laajasti arjen tilanteissa.
- Arjen struktuuri on selkeä.
- Käytössä on kuvat päiväjärjestyksen tukena. Ryhmissä käytetään myös muuta visuaalista tukea vuorovaikutuksen ja ymmärtämisen tukena.
- Toimintaympäristö on selkeä ja aistiystävällinen ja tarpeiden mukaan muuntuva.
- Ryhmissä huomioidaan erilaiset oppimistyyliä toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Tehostettu tuki

- Tehostettu tuki rakentuu laadukkaalle yleiselle tuelle/ laadukkaalle pedagogiselle arjelle.
- Lapsen yksilöllisiä tukitoimia lisätään, jotta lapsen on helpompi toimia päivän tilanteissa esimerkiksi siirtymätilanteissa tai ruokailuissa sekä saada osallisuuden ja onnistumisen kokemuksia leikeissä ja muussa toiminnassa.
- Lapsen henkilökohtainen ohjaaminen lisääntyy.
- Kasvattajat muuttavat toimintatapoja ja oppimisympäristöä tarpeen mukaan.
- Kuvien käyttöä lisätään lapsen tarpeiden mukaan.
- Varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimii tehostetun tuen suunnittelun tukena. Suunnittelun tukena voidaan käyttää "Pedagogiset ratkaisut lapsen tuen suunnittelussa" -koostetta (koonnut Sari Rautiainen).
- Yhteistyö yhteistyötahojen kanssa alkaa/vahvistuu.

Erityinen tuki

- Erityisessä tuessa lapsen tuki vahvistuu ja yksilöllistyy edelleen.
- Tuen suunnittelussa on vahvasti mukana yhteistyötahot, ja yhteistyön määrä perheen ja yhteistyötahojen kanssa lisääntyy.

Tukitoimia annetaan mahdollisimman pitkään omassa esiopetus- ja varhaiskasvatusryhmässä. Lasten tuen tarpeet ja tavoitteet kirjataan ryhmän toimintasuunnitelmaan. Ryhmän hyvin mietityt rakenteet ja toimintatavat sekä pysyvät ihmissuhteet

tukevat lapsen kasvua ja kehitystä. Onnistumisen kokemukset sekä kaverisuhteissa että omassa osaamisessa vahvistavat lapsen itsetuntoa. Lapsen siirtyessä esiopetukseen teemme yhteistyötä esiopetuksen henkilöstön kanssa.

Esiopetuksessa työskentelee varhaiskasvatuksen erityisopettaja, joka vieraillee tarpeen mukaan lapsiryhmissä ja antaa tukea ja ohjausta erityiskasvatuksen asioissa. Hän tukee varhaiskasvatuksen henkilöstöä ja vanhempia tuen suunnittelussa, havainnoi lasten kehitystä yhteistyössä varhaiskasvatuksen henkilöstön sekä vanhempien kanssa, ja osallistuu lapsiryhmän toimintaan.

Erityisopettaja on esiopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa myös vanhempia varten, ja häneen voi olla suoraan yhteydessä lapsen kehitykseen ja kasvuun liittyvissä asioissa. Erityisopettaja osallistuu aina tehostetun ja erityisen tuen palavereihin, ja tarvittaessa myös lapsen varhaiskasvatussuunnitelmakeskusteluihin. Tavoitteena on lasten tasapainoisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistäminen yhdessä huoltajien ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Varhaiskasvatuksen perhekoordinaattori on myös esiopetuksen ja asiakasperheiden tukena tarvittaessa. Tukea tarjoaa myös Pirhan Minun tiimini-malli.

8. Opiskeluhoolto

Yhteisöllinen opiskeluhoolto Suoraman esiopetuksessa

Toteutamme yhteisöllistä opiskeluhooltoa yhdessä Suoraman koulun kanssa. Sitä johtaa rehtori Jyrki Taipale. Yhteisöllinen opiskeluhoolto koostuu mm. tämän kaavion mukaisista sisällöistä.

9. Tiedottaminen

Noudatamme Kangasalan varhaiskasvatuksen yhteisiä tiedottamisen linjauksia. Päivittäisissä tuonti- ja hakutilanteissa keskustelemme ja tiedotamme lapseen ja toimintaamme liittyvistä asioista. Huoltajia kannustetaan avoimeen yhteistyöhön missä tahansa lapseen liittyvässä asiassa, ja henkilöstö järjestää keskustelulle aikaa.

Käytämme jokaisessa lapsiryhmässä aktiivisesti eVaka-järjestelmää. Sen kautta tiedotamme perheitä erilaisista arjen asioista ja lähetämme seuraavan viikon viikko- tai kuukausikirjeen. Myös lapselle laadittu varhaiskasvatussuunnitelma löytyy eVakasta.

Äkillisissä arjen tilanteissa käytämme puhelinta ja tekstiviestejä tiedottamiseen. Kestävän kehityksen näkökulmasta vältämme kaikkea paperitiedottamista huoltajien suuntaan. Jokaisen ryhmän käytössä on oma Instagram-tili, jota käytämme ryhmän arjen dokumentoinnissa. Ryhmien eteistiloista löytyviä mahdollisia tiedotteita kannattaa myös seurailta.

Ulkoisen tiedottaminen

Ensisijainen tiedottamisen kanava huoltajille on eVaka-järjestelmä. Tärkeitä ovat myös päivittäiset keskustelut tulo- ja hakutilanteissa. Muita tiedottamisen kanavia ovat tekstiviestit, ilmoitustaulut ja Instagram.

Yhteistyötahojen tiedottamisesta vastaa yksikön johtaja ja apulaisjohtaja, ryhmän asioissa varhaiskasvatuksen opettajat. Huoltajat ilmoittavat e-vaka -järjestelmän kautta lasten hoitoajat ja poissaolot.

Sisäinen tiedottaminen

Varhaiskasvatusyksikön johtaja ja apulaisjohtaja tiedottavat henkilöstöä päivittäisissä tapaamisissa, talon palaverieissa tai sähköpostitse varhaiskasvatuksen ja koko kaupungin yhteisistä asioista. Myös WhatsApp-ryhmät ovat käytössä nopeiden arjen asioiden tiedottamisessa.

Varhaiskasvatuksen johtaja, aluejohtajat, varhaiskasvatuksen suunnittelija sekä muut hallinnossa työskentelevät henkilöt tiedottavat myös tarpeen mukaan suoraan henkilöstöä sähköpostilla.

Teams-sovellus on myös tiedotuskanava eri tiimien välillä sekä yksikön sisäisesti että koko kaupungin varhaiskasvatuksen tasolla.

10. Yhteistyö**Yhteistyökumppanit**

Yhteistyötä esiopetuksen sisällä tehdään aktiivisesti kaikkien kolmen esiopetusryhmän välillä. Tähän yhteistyöhön liittyvät vahvasti lasten perheet. Läheisimpiä yhteistyö tahoja ovat samassa rakennuksessa oleva koulun henkilökunta (opettajat, ohjaajat, siivous, keittiö, koulunjohto). Erityisesti Oksa-yhteistyön kautta ensimmäisenluokan opettajien kanssa tehtävä yhteistyö on suunnitelmallista ja tiivistä. Meille tärkeä ja läheinen yhteistyötaho on Suoraman päiväkotia, jonka kanssa muodostamme yhteisen kokonaisuuden yhteisen johtajan sekä apulaisjohtajan kautta. Suurin osa esioppilaista tulee meille Suoraman päiväkodista, ja siksi tämän yhteistyön jatkuva kehittäminen on tärkeää.

Ulkoisina yhteistyön tahoina meille toimivat lasten mahdolliset terapeutit niin yksityiseltä kuin Pirhan puolelta. Käytämme tarvittaessa myös kaupungin omaa perhekoordinaattoria tukena perheiden kanssa tehtävään yhteistyöhön. Kangasalan kirjaston kirjastoauto Konsta vieraillee koululla viikoittain, ja pystymme hyödyntämään kirjaston palveluita säännöllisesti. Kangasalan seurakunta tarjoaa meille tukea katsomuskasvatuksen järjestämiseen.

Yhteistyökäytännöt ja rakenteet

Yksikkömme sisällä pidämme joka toinen viikko talopalaverin, jossa käsittelemme yhteisiä asioita sekä suunnitellamme yhteistä toimintaa.

Oksa –toiminnan yhteisiä rakenteita on esitelty kohdassa Oksa. Viskari-yhteistyön rakenne on vielä kehitteillä ja päivittyy myöhemmin.

Alueellinen yhteistyö

Lähellämme sijaitsee myös Harjunsalon vuorohoitopäiväkotinä, jossa on myös esiopetusikäisiä. Heidän kanssaan teemme Oksa –toimintaa ja annamme vertaistukea esiopetusryhmän opettajalle.

Vanhempainryhmät/vanhempainyhdistykset

Suoraman esiopetuksen vanhemmat kuuluvat automaattisesti Suoraman koulun vanhempainyhdistykseen. Heille välitämme koulun kutsuja kokouksiin sekä tapahtumiin.

Suunnitelma palautetaan 2.9.2024 mennessä Teams-kansioon Toiminnan arviointi